

Manifester for almene boliger

De kommende arkitekter peger på vores blinde pletter, de kræver bæredygtige løsninger, insisterer på inklusion af ikke kun mennesker, men også andre arter. De beder os om at sætte farten ned og holde op med at standardisere og kategorisere mennesker og boliger.

Af lektor, ph.d. Jonna Majgaard Krarup og lektor, ph.d. Camilla Hedegaard Møller, Det Kongelige Akademi.

"Vi planlægger en fremtid, vi ikke kan se. I en forestillingsverden er det let at tage udgangspunkt i sine egne privilegier og verdensopfattelse. Når disse planer visualiseres, glemmer man at afspejle den virkelige verden og dens diversitet." Sådan skriver en gruppe arkitektstuderende i et manifest for, hvordan de som arkitekter vil arbejde med inklusion og almene boliger i fremtiden.

Alle førsteårsstuderende på arkitektstudiet på Det Kgl. Akademi har arbejdet med den almene bebyggelse Gadehavegård i Høje Taastrup på et fem uger langt kursus. De har arbejdet med almene boliger og inklusion som tema igennem bl.a. analyser af området og interviews med beboere. Boliglaboratoriet, der er et partnerskab mellem Det Kgl. Akademi, Domea.dk og Høje-Taastrup Kommune, står bag kurset for anden gang. Vi er Akademiets ansvarlige på projektet og fremdrager her 7 tankevækkende udsagn fra en kommende generation af samfundsengagerede arkitekter. Alle eksempler og illustrationer er fra de studeredes opgaver.

1. Klimakrisen har gjort skellet mellem kultur og natur flydende

"Alt for længe har vi ødelagt verden med vores egoistiske kapitalvækst og arrogance. Nedbrudt økosystemer – opbrugt ressourcer – ødelagt jordens overflade – artsudryddet. Kun for at stå tilbage med et stykke jord, hvor vi planter grønt græs, lige så næringsfattig som et stykke asfalt. (...) Vi lever i en verden, hvor der ikke tages hensyn til grænser. Hvor klimakrisen har gjort skellet mellem kultur og natur flydende."

2. Inklusion af alle, også andre arter

"I går drømte vi om Le Corbusiers funktionsopdelte by. Om standardiserede almene boliger. I dag ser verden anderledes ud. Datidens idéer er forældet. Vi drømmer på ny. I morgen drømmer vi om arkitektur, der forholder sig til naturen. Vi drømmer om inklusion. Ikke kun af vores medmennesker, men af alle arter, vi lever i sameksistens med."

3. Det almene er blevet for alment

"Med bygningskroppenes proportioner og skala opstår en brutalitet, der fremmedgør individet og låser det til bygningens program. Individet er med disse bygninger ikke frisat. Det er frihedsberøvet. (...) Vi skal indse, at seriel standardisering ikke længere er løsningen. Standarder og normer om det gængse kan ikke længer tilskrives naturen og det moderne individ. Så stop jeres udviklingsplaner. De nytter ikke. Stop med at tænke i hastige totalløsninger. Stop."

4. Kroppen kan ikke gøres til standarder

"Kroppen er ikke et køn. Kroppen er ikke 185 centimeter. Kroppen er ikke på mode. Kroppen er ikke normal. Kroppen er ikke moderne. Kroppen er ikke uforanderlig. Kroppen er ikke en samfundsnorm."

TID
TID
TID
TID
TID
DET ER TID TIL FORANDRING
TID
TID
TID
TID
TID
EN NY TID
TID
TID TIL AT GENOVERVEJE VORES TRADITIONER
TID
TID
DA TID
TID
FØRNU TID
TID
TID
LÆRE AF TID EN
TID
TID TIL AT KIGGE NÆRMERE PÅ VORES RATIONALER
TID
TID
TID
AL TID
TID
TID TIL AT DISKUTERE SAMFUNDETS NARRATIVER
TID
TID
BRUGE TID EN
TID
TID TIL FORHANDLING
TID TIL PROCES
TID
TID
VI KAN IKKE STOPPE TID EN
VI KAN IKKE UDSKYDE TID EN
TID
TID
TID
TID HAR MAGT
MAGTEN KAN IKKE TAGES OVER TID EN
TID
TID
TID
TID
TID TIL RELATIONER
TID TIL MENNESKER
TID
TID
AT FORSTÅ DE MANGE MENNESKELIGE NUANCER KRÆVER TID
TID
TID
TID
TIL ENHVER TID
TID
TID
TID TIL OMSORG
TID TIL ANSVAR

TID
TID
TID
MIDLER TID IGHED
TID SLIGHED
TID SLØSHED
TID
TID
AT BYGGE TAGER TID
LANG TID
KORT TID
TID
ALT TAGER TID
SPILD TID ?
TID
TID
TID
DER BRUGES FOR NEGET TID PÅ MARKEDSFØRING

